

Klíčová budova Temelína prošla kontrolou

13.9.2023 - Marek Sviták | Skupina ČEZ

Měří 177,4 metrů, váží jako devět osobních automobilů a tvoří ho 478 drátků. V ochranné budově kolem temelínského reaktoru (kontejnmentu) mají takových lan 132. Jednou za dvanáct let energetici vyjmou na každém bloku tři z nich, aby zkontrolovali jejich stav. „Máme určené oblasti, ze kterých lana vyndáváme. Jde o to, abychom ověřili stav lan v různých částech ochranné budovy. Lano teď bude čekat detailní analýza,“ konstatoval Ján Bulák, vedoucí pětičlenného týmu z ÚJV Řež, který výměnu mohutného lana zajišťuje.

Během kontrol se odborníci z ÚJV Řež zaměřují především na odolnost vůči předpětí, materiálové vlastnosti nebo chemické složení.

Velmi náročná byla také instalace nového téměř čtrnáctitunového lana, které původní lano nahradilo. To se napíná na sílu, která by naráz zvedla šest stovek osobních automobilů. V mobilním velíně vytaženém na střešku šedesátipětimetrové ochranné budovy odborníci z ÚJV Řež sledují milimetry.

„Po dosažení požadované hodnoty pak pět hodin předpětí sledujeme. Nesmí dojít k poklesu pod předepsanou hodnotu,“ doplňuje Ján Bulák.

Celkově výměna jednoho předpínacího lana trvala dva týdny. Výsledky kontrol vyjmutého lana elektrárna předá Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost. Jeho inspektoři mimo jiné od ČEZ dostávají každý měsíc i údaje z takzvaných tenzometrů, které měří předpětí lan.

„Tím státnímu dozoru dokladujeme požadované předepnutí ochranné obálky klíčové budovy, která odděluje reaktor od životního prostředí. Minimální požadovaná hodnota předpětí válcových lan je 840 tun, přičemž aktuální průměrná hodnota je o padesát tun vyšší,“

uvedl Jan Kruml, ředitel Jaderné elektrárny Temelín.

Ochranná budova kolem reaktoru (kontejnment). Jde o klíčovou bezpečnostní bariéru, která odděluje reaktor od životního prostředí. Vypadá jako válec vysoký 56 metrů s průměrem 45 metrů. Betonové stěny jsou tlusté 1,2 metrů. Vydrží silné zemětřesení, odolá tornádu nebo tlakové vlně po výbuchu. Dohromady jeho konstrukci vyztužuje 132 ocelových lan. Průměr lana je 20 centimetrů a je spleteno z 478 drátků. Délka se pohybuje od 95 do 190 metrů.

Od začátku roku elektrárna Temelín vyrobila 10,9 terawatthodin elektřiny. Společně s Dukovany jde o zdroje, které produkují největší množství čisté elektrické energie a podílí se tak výraznou měrou na bezemisní výrobě Skupiny ČEZ. Ročně se díky jaderným elektrárnám nevypustí do ovzduší přibližně dvě desítky miliónů tun CO₂.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/klicova-budova-temelina-prosla-kontrolou-181626>